

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΚΑΙ ΔΑΣΙΚΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΑΣΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΓΡΙΑΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΘΗΡΑΣ**

Ταχ. Δ/ση: Τέρμα Αλκμάνος
Ταχ. Κώδικας: 115 28, Ιλίσια
Πληροφορίες: Α. Νικολετόπουλος
Τηλέφωνο: 2131512146
E-mail: a.nikoletopoulos@prv.ypeka.gr
diaxeirisidason@prv.ypeka.gr

ΠΡΟΣ:

Υ.Π.ΕΝ.
Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών
Θεμάτων

ΘΕΜΑ : Απάντηση στην με Α.Π. 8851/9.09.2021 Ερώτηση του Βουλευτή κ. Οδυσσέα Κωνσταντινόπουλου ««Πρόβλημα επιθέσεων και ζημιών στο ζωικό κεφάλαιο των κτηνοτρόφων από τον αυξημένο αριθμό τσακαλιών στην ορεινή Αρκαδία».

ΣΧΕΤ.: Η αριθ. 8851/9.09.2021 Ερώτηση της Βουλής των Ελλήνων «Πρόβλημα επιθέσεων και ζημιών στο ζωικό κεφάλαιο των κτηνοτρόφων από τον αυξημένο αριθμό τσακαλιών στην ορεινή Αρκαδία» (Α.Π. Εισερχ. ΥΠΕΝ/ΔΔΔ/84320/2741/14-09-2021).

Σε απάντηση στην ανωτέρω σχετική Ερώτηση της Βουλής των Ελλήνων και αναφορικά με τα θέματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων μας, θέτουμε υπόψη σας τα ακόλουθα:

Το τσακάλι στην Ελλάδα συγκαταλεγόταν στα «επιβλαβή είδη» μέχρι το 1990, και οι πληθυσμοί του μειώθηκαν από την επικήρυξη που ίσχυε την περίοδο 1974-1981, σε συνδυασμό και με άλλους παράγοντες. Σε ορισμένες περιπτώσεις τοπικά προκλήθηκε και εξαφάνιση πληθυσμών. Σήμερα στη χώρα μας ο πληθυσμός του φαίνεται να ανακάμπτει.

Οι πληθυσμοί του Τσακαλιού σύμφωνα με τον κατάλογο Ερυθρών δεδομένων της Διεθνούς Ένωσης για την προστασία της Φύσης(RED LIST IUCN) εμπίπτουν στην «Κατηγορία κινδύνου διεθνής: **Μειωμένου ενδιαφέροντος LC**», δεν θεωρείται προστατευόμενο είδος από την ελληνική νομοθεσία και όσον αφορά την ευρωπαϊκή και κοινοτική νομοθεσία για την φύση το είδος **περιλαμβάνεται μόνο** στο Παράρτημα V «ΖΩΙΚΑ ΚΑΙ ΦΥΤΙΚΑ ΕΙΔΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ Η ΣΥΛΛΗΨΗ ΣΤΗ ΦΥΣΗ ΚΑΙ Η ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΥΠΟΚΕΙΝΤΑΙ, ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΣ, ΣΕ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ» της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ «για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας» και είναι είδος κοινοτικού ενδιαφέροντος, **αλλά όχι όμως είδος προτεραιότητας**.

Πρόσφατα δεδομένα εκτιμούν τον κατακερματισμένο πληθυσμό του τσακαλιού στα Βαλκάνια να ανέρχεται σε 70.000 άτομα. Μεγαλύτερες πυκνότητες απαντούν στη γειτονική χώρα τη Βουλγαρία, ενώ το νοτιότερο και απομονωμένο όριο εξάπλωσης του είδους στην Ευρώπη είναι η Πελοπόννησος. Το τσακάλι είναι ευρυφάγο σαρκοφάγο, οι κύριες πηγές τροφής είναι τα μικρά θηλαστικά, φρούτα και νεκρών ζώων και ανάλογα με την περιοχή και αγροτικά ζώα (συνήθως μικρά, νεαρά και αποκομμένα από το κοπάδι), και περιοδικά ασπόνδυλα και πτηνά. Τα τσακάλια μπορεί να είναι μοναχικοί άρπαγες, ή να συνεργάζονται σε ζευγάρια ή ομάδες. Δεν μπορεί να τρέξει γρήγορα σαν τον λύκο, κάτι το οποίο οφείλεται στην ανατομία του (μικρά πόδια), ωστόσο κάποιοι ερευνητές αναφέρουν ότι μπορεί να φτάσει τα 40km/h.

Από επιστημονικά στοιχεία και παρατηρήσεις που υπάρχουν οι περισσότερες επιθέσεις σε αγροτικά ζώα γίνονται σε κοπάδια προβάτων που βόσκουν χωρίς επίβλεψη. Σε αυτές τις περιπτώσεις το υψηλό ποσοστό αρπακτικότητας θεωρείται ότι είναι η έκρηξη του πληθυσμού τσακαλιού, λόγω της απουσίας του λύκου και των ανεξέλεγκτων σκουπιδοτόπων, όπως και η απόθεση νεκρών ζώων στην ύπαιθρο.

Στην Ελλάδα και μέχρι σήμερα στην Υπηρεσία μας, ως αρμόδια Διεύθυνση του ΥΠΕΝ δεν έχουν κατατεθεί αναφορές για εκτεταμένες ή σοβαρές ζημιές κατά τα τελευταία έτη – ενώ τα τοπικά Δασαρχεία μας ενημέρωσαν μόνο για προφορικές αναφορές από λίγους κτηνοτρόφους.

Σε πολλές περιπτώσεις η πρόκληση ζημιών στο κτηνοτροφικό κεφάλαιο οφείλεται σε αδέσποτα άγρια σκυλιά ή και σε τσακάλια που είναι τα μόνα σαρκοφάγα που προκαλούν παρόμοιες απώλειες σε αγροτικά ζώα. Σημειώνεται ότι η παρουσία αδέσποτων σκύλων σε κάποιες περιοχές είναι μεγάλη. **Η διάκριση του είδους του σαρκοφάγου ζώου**

που προκάλεσε τη ζημιά είναι δύσκολη χωρίς τη συστηματική εξέταση των στοιχείων, άρα συνήθως δεν είναι βέβαιο εάν πρόκειται για σκύλο ή τσακάλι.

Οι αναφορές κάνουν επίσης λόγο για απώλειες που αφορούν αιγοπρόβατα που διατηρούνται ελεύθερα έξω στην ύπαιθρο κατά τη διάρκεια της νύχτας και με ελλιπή φύλαξη. Αντίθετα, σε άλλες περιοχές της Ελλάδας με υψηλές πυκνότητες τσακαλιού (Βόρεια Ελλάδα, Σάμος) οι ζημιές είναι ελάχιστες διότι χρησιμοποιούν προληπτικές μεθόδους αποτροπής (διατήρηση των αιγοπροβάτων τη νύχτα εντός κατάλληλων περιφράξεων και ποιμενικά σκυλιά) – αυτό βεβαίως έχει ένα επιπρόσθετο κόστος από την πλευρά του κτηνοτρόφου – αλλά σε αυτές τις περιοχές έχει επιτευχθεί σε ικανοποιητικό βαθμό συνύπαρξη.

Συνεπώς, προτεραιότητα για τις υπηρεσίες είναι η καταγραφή των περιστατικών (δηλώσεις απωλειών από αγρότες-κτηνοτρόφους στον ΕΛΓΑ) και η προσεκτική εξέτασή τους. Στο πλαίσιο αυτό θα δοθούν αναλυτικές οδηγίες στα κατά τόπους Δασαρχεία. Κατόπιν της συστηματικής περιγραφής του προβλήματος και της διαπίστωσής του, οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων σε συνεργασία με τις Δασικές Υπηρεσίες, θα πρέπει να εξετάσουν την εφαρμογή των ενδεικνυόμενων κατά περίπτωση προληπτικών μέτρων.

Τέλος θεωρούμε σημαντικό να συνδυάζεται η λήψη προληπτικών μέτρων με το ισχύον σύστημα αποζημίωσης των απωλειών με τον ισχύοντα κανονισμό αποζημιώσεων του ΕΛΓΑ (οργανισμός που εποπτεύεται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων) το οποίο και θα πρέπει στα πλαίσια των δυνατοτήτων του ισχύοντος κανονισμού να εξετάσει τη δυνατότητα βελτίωσης του κανονισμού αποζημιώσεων στο κτηνοτροφικό κεφάλαιο εντάσσοντας την δυνατότητα κάλυψης και για το τσακάλι.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΔΡΟΥΓΑΣ

Εσωτερική Διανομή:

-Γραφείο Αναπληρωτή Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δ.Π.